



EVROPSKÁ UNIE  
Evropské strukturální a investiční fondy  
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



## Metodika pro vzdělávací program

### Implementace žákovského/studentského parlamentu do života školy

#### VP 1\_2

#### Modul pro pedagogické pracovníky ZŠ a SŠ – prezenční forma

#### 1 Cíle vzdělávacího modulu

Cílem projektu „Školní parlament jako vzdělávací proces vedoucí k rozvoji kompetencí pro posilování demokratické kultury“ je vytvoření sady ucelených studijních materiálů pro realizaci školního parlamentu na příslušné vzdělávací instituci. Termínem školní parlament rozumíme oba typy parlamentů – žákovský (pro ZŠ) a studentský (pro SŠ). Každý modul lze absolvovat v prezenční nebo distanční formě studia. V rámci projektu jsou vytvořeny metodiky, skripta a pracovní listy pro každou formu studia (prezenční a distanční). Cílovou skupinou projektu jsou žáci základních a středních škol, pedagogičtí pracovníci, vedoucí pedagogičtí pracovníci a koordinátoři žákovských/studentských parlamentů.

Tento vzdělávací program je určen pro pedagogy jednotlivých škol, dozvedí se v něm kromě základních cílů a struktury školního parlamentu, jak je možné využít školní parlament napříč různými vyučovacími předměty, jak mohou oni sami přispět k dobře fungujícímu školnímu parlamentu a čím může být žákovský/studentský parlament prospěšný škole.



Vstupní předpoklady pro absolvování modulu jsou:

- a) ukončené středoškolské vzdělání;
- b) pedagogická praxe ve vzdělávací instituci;
- c) znalost základů práce s osobním počítačem a internetem;
- d) souhlas se zpracováním osobních údajů.

Konkrétní cíle vzdělávacího modulu jsou:

1. poskytnout návod, jak vytvořit žákovský/studentický parlament na příslušné škole s ohledem na věk žáků, kteří se do něj zapojí;
2. poskytnout vzdělávací materiál v rámci modulu – skripta;
3. poskytnout vzdělávací materiál pro pedagogické pracovníky.

## 2 Osnova vzdělávacího modulu, vymezení jednotlivých tematických celků vč. hodinových dotací daných témat

### 2.1 Osnova vzdělávacího modulu, hodinové dotace

Vzdělávací modul se skládá z těchto tematických celků (TC):

číslo TC	název TC	hodinová dotace
I	Co je to školní parlament, osoba koordinátora	1
II	Volby	1
III	Fungování a pravidla parlamentu, jeho kompetence a role	1
IV	Jednací řád parlamentu, memorandum	1
V	Metody práce školního parlamentu, náplň práce	1



VI	Evaluace a autoevaluace	1
----	-------------------------	---

## 2.2 Vymezení jednotlivých tematických celků, anotace tematických celků

### I. Co je to školní parlament, osoba koordinátora

TC I seznámí účastníky s pojmem školní parlament. Školní parlament (žákovský nebo studentský parlament) je ustanoven ze zástupců jednotlivých tříd 5–9. ročníků ZŠ nebo 1–4. ročníků SŠ, kteří se pravidelně scházejí a které koordinuje dospělá osoba z řad pedagogů. Hlavní náplní školního parlamentu je komunikovat s vedením školy a pedagogickými pracovníky a zároveň předkládat připomínky a náměty ze tříd, informovat žáky o dění ve škole.

Osoba koordinátora vede žáky k uvědomění si nutnosti spolupráce, týmového rozhodování, rozdělení povinností, odpovědnosti za svá rozhodnutí a demokratické výchově. Koordinátor funguje jako prostředník mezi vedením školy, ostatními kolegy a žáky. Koordinátor musí zpočátku obvykle bojovat proti předsudkům ze strany vedení školy, s neochotou kolegů v pedagogickém sboru a malou motivací u žáků.

### II. Volby

TC II se věnuje volbě zástupců do školního parlamentu. Volby jsou hlavním mechanismem demokracie, kterým žáci vybírají ze svých řad zástupce do školního parlamentu. Nejčastěji třídy nebo ročníky delegují své zástupce a předávají jim některé své pravomoci.

Volby ve školách se podobají svým systémem, organizací i průběhem volbám do Parlamentu ČR, přesto lze aplikovat několik volebních modelů (např. poměrné zastoupení podle tříd, ročníků, podle roku narození, pohlaví apod.).



### **III. Fungování a pravidla parlamentu, jeho kompetence a role**

TC III se zaměřuje na fungování a pravidla školního parlamentu. Koordinátor společně se členy školního parlamentu stanoví základní funkce parlamentu a jeho pravidla.

Před založením žákovského/studentického parlamentu koordinátor stanoví, jakou roli bude toto školní sdružení zastávat, co bude v jeho kompetencích. Nejčastější rolí školního parlamentu je komunikace s vedením školy a pedagogickým sborem ve prospěch těch, kteří je jako své zástupce do školního parlamentu zvolili.

### **IV. Jednací řád, memorandum**

TC IV seznámí zájemce s tvorbou jednacího řádu. Zvolení členové školního parlamentu si na svém prvním zasedání stanoví jednací řád. Jednací řád je soubor formálních pravidel, jimiž se řídí výbory, skupiny a jednotky. Jde o nástroj upevňující demokratické principy ve skupině.

Memorandum je na rozdíl od smlouvy spíše neformální záznam nějaké skutečnosti, jednání nebo stanoviska. Jako legislativní oporu pro vznik memoranda nebo dohody o spolupráci můžeme použít § 1746 odst. 2 občanského zákoníku.

### **V. Metody práce školního parlamentu, náplň práce**

Mezi základní metody práce patří: SWOT analýza, realizace různých projektů, zážitkové a zábavné aktivity, spolupráce se školskou radou nebo spolkem. Těmto a dalším aktivitám se věnuje TC V.

TC V seznámí účastníky vzdělávacího modulu s možnými aktivitami školního parlamentu. Školní parlament usiluje o naplňování cílů školy v oblasti osobnostní a sociální výchovy a ve výchově demokratického člověka.



TC se dále věnuje obvyklým metodám práce školního parlamentu. V náplni práce je důležité stanovení cílů: krátkodobých, týdenních, měsíčních nebo celoročních.

## **VI. Evaluace a autoevaluace**

TC VI se věnuje problematice evaluace. Výsledky své činnosti předkládá žákovský/studentický parlament ve vhodné a adekvátní formě ostatním subjektům, které s ním tvoří školní prostředí. Školní parlament hodnotí svou činnost v krátkodobém i dlouhodobém horizontu.

## **3 Doporučené formy organizace výuky, harmonogram výuky**

### **3.1 Doporučené formy organizace výuky**

Z hlediska organizace výuky je zde několik důležitých hledisek, a to „s kým a jak“ pracujeme a „kde“ výuka probíhá:

- a) individuální výuka – prezenční forma;
- b) hromadná (frontální) výuka – prezenční forma;
- c) individualizovaná výuka – prezenční;
- d) skupinová a kooperativní výuka – prezenční;
- e) týmová výuka – prezenční.

### **3.2 Harmonogram výuky**

Vzdělávací modul je proškolen během 1 vzdělávacího dne.



## 4 Doporučené metody výuky, učební pomůcky

### 4.1 Doporučené metody výuky

- Pozorování, sledování
- Záznam
- Diskuse, rozhovor
- Vyprávění
- Vysvětlování, výklad
- Práce s textem
- Analýza a vyhodnocení

### 4.2 Učební pomůcky

- Tabule, flipchart
- Skripta
- Audiovizuální pomůcky: obrazové a zvukové záznamy
- Zařízení výpočetní techniky: výukové programy

## 5 Požadavky na úspěšné absolvování vzdělávacího modulu

Aby bylo možné úspěšně absolvovat vzdělávací modul, je nutné nastudovat metodické materiály a úspěšně složit závěrečný test. Každý účastník obdrží certifikát o absolvování modulu.

## 6 Způsob ověření získaných znalostí a dovedností

Zvládnutí prezenční formy studia je ověřováno pomocí lektora, který účastníky školí v rámci vzdělávacího modelu. Pro úspěšné zvládnutí modelu účastník úspěšně složí



teoretický test. Další formou hodnocení je neformální zpětná vazba o pokroku účastníků v rámci modulu. Testování probíhá pomocí webových a ICT aplikací.

Na základě výsledků ověřování lektor zpětně informuje tvůrce a metodiky o případných nedostatcích a předkládá možné úpravy studijních materiálů, které zkvalitní tyto vzdělávací opory pro další skupiny.

## 7 Profil absolventa vzdělávacího modulu

Profil absolventa je důležitým prvkem pro zajišťování a hodnocení kvality vzdělávacího programu. Proto profil absolventa musí nejen definovat cílové znalosti a dovednosti, ale i jejich ověřitelnost. Přesně a jednoznačně definuje, co absolvent vzdělávacího programu umí a zná.

Absolvent vzdělávacího programu:

- definuje školní parlament jako součást školy;
- chápe význam a funkci školního parlamentu;
- definuje roli a fungování školního parlamentu;
- rozumí teoreticky organizaci voleb;
- chápe pojem jednací řád a memorandum;
- chápe pojem evaluace a autoevaluace;
- aplikuje evaluační nástroje;
- vybere kompetentní osobu do role koordinátora.

*Toto dílo [Metodika pro vzdělávací program – VPI\_2: Modul pro pedagogické pracovníky ZŠ a SŠ – prezenční forma] je licencováno pod licenci Creative Commons [BY-SA]. Licenční podmínky navštivte na adrese <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>*



EVROPSKÁ UNIE  
Evropské strukturální a investiční fondy  
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY